

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Obedientia, num. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

fit, ut loquimur, captivans viatores, quem alicubi numerari audio inter rebelles primi capitis, utpote admodum Reip. ac Principi nocentem, prohibebo quidem filium, ne patri alimenta ministret, id, n. quid negativum est; at positivè interficere, præcipere non audeo; queratur alia via, qua illud communitatis publicum malum averti possit. Quid, si pater nulla via possit ab armis contra patriam averti? occidatur, inquit, Dicastillus g. propter bonum universale Reipub.

n. Covar. de Mat. c. 7. §. 7. n. 5. dec. in cap. qua. Eccl. n. 4. de const. lege Dianam p. 8. tr. 7. ref. 42. & Iulium Clar. apud Dicastillum mox citandum. f. Layman l. 5. sec. 5. tr. 3. p. 3. c. 2. n. 2. & lege item quem mox dicemus §. 6. g. Dicastill. l. 2. de just. tra. 1. d. 10. dis. 1. num. 13.

17. Quarto denique contra reverentiam filialem peccaret filius, si recognoscere, ut notat Azor, h. ex contemptu nollet patrem, ob ejus paupertatem: at si non ex contemptu, sed ad vitandum aliquod incommodum, aut erubescitiam, certe, quia non esset injuria directa in patrem, à mortali culpa, (sic puto) esset excusandus.

h. Azor. p. 2. l. 2. c. 2. q. 10.

Obedientia.

18. Superest obedientia, quæ parentibus debetur, primò in ijs, quæ spectant ad bonos mores. Quare præcipienti patri, ne filius scortetur, ne ludis prohibitis vacet, ne noxias famili-

aritates foveat, si is minus obediat, mortale peccatum committet, ex sancto Thoma, & speciatim in confessione declarandum: Præcipienti, inquam; nam si solum interposita fuerit, quamvis replicata admonitio, ipsa inobedientia mortalis non erit. Secundò, in ijs parere parentibus obstringitur filius, quæ ad domus gubernationem pertinent; sub culpa gravi in rebus gravibus, præsertim si accedat contemptus, vel pertinax obstinatio; sub veniali, in levibus.

1. 3. Th. 2. 2. q. 104. artic. 5. Arag. 2. 2. q. 62. ar. 3. d. 1. ad 2. Angelus v. Filius nu. 29.

19. Ex quo complexionem contra te sic instituam, Polycrates. Si in ijs, quæ ad familiæ gubernationem graviter pertinent, obligatur filius parentibus morem gerere, qua fronte tu patrem, ac genitricem jam sento collabentes deserere, atque in exteris nationes, contra eorundem replicata imperia, te conferre, ingratus audebis?

20. Ad hæc Polycrates, qui erat, ut modo innui, ingenio ac varietate loquendi promptus, præmissa non vulgari officiosorum verborum insinuatione, sic interrogat. Inquiro, pater sapientissime, an peccet filius ætate jam grandior, causis instructus vehementibus, præsertim ad solidam animæ suæ salutem pertinentibus, parentibus vero ac familiæ nullum inferens detrimentum, si à domestica consuetudine, postulata, ut fas est, à patre venia, quamvis minus impetrata, an, inquam, peccet, si modo discedat? Non peccaturum, respondit Hieronymus;

theus; tunc enim filius, cum tam multa adjuncta congeras, quæ certa supponis, suum majus bonum (multoque magis, si de æterna agatur salute) exiguo patris sensui præponere legitime valet. Teneo igitur te (subsumit adolescens) teque pronuntio meis consilijs assentientem. Tu non ignoras, ego invitus (altum hic suspirium traxit Polycrates) experior mores pervicaces meos: non certe erga alios, in quorum gratiam liberalem me atque urbanum ingenium habere animadverto, sed, nescio, qua sanguinis disjunctione insolenti, adversus parentem meum Plutogenem. Sæpissimè enim, data vel levissima occasione, illum vehementer indignor, imo per meum gravissimum scelus (erubescō, sed ingenue fateor) injurijs illum aggredi, atque obstinatè læcescere non dubito; qua turbatione, familiæ, etiam inter domesticos consanguineorū familiariumq; convictus, quove malo exemplo, pater, imo universi ex vicinia norunt. Remedium tantis, meis malis cum naviter exquirerem, dum cum ipso in eadem domo versamur, invenire datum non est. Oppugnanti naturæ semel vel bis, te cum victoria opponis; sæpe, vel semper si id moliaris, occumbes. Quid ergo? heu fuge, non jam crudeles, sed natales terras, fuge litus amatum; an mihi etiam litus amarum? domo exire juvat; reverentiam, quam patri debeo, sic melius præ me feram, nihil convitiando absens, quàm coram semper in contumelias incidendo. Deinde familia nostra (quod Deo optimo acceptum re-

ferre grati debemus) ita patre, matre, germanoque fratre solertissimo ornata constat, ut nihil prorsus detrimenti ex mea absentia passura sit: quamobrem ergo me crimine condemnas? præsertim cum ex hac profectione, quam plura sperem exorare à Rege ad splendorem familiæ nostræ, ad ampliandas fortunas, ad sororum mearum nobiliora matrimonia conquirenda. hæc & alia similia, ita diserte & cordate congestit adolescens, ut Hierotheus non modo illum ab omni prorsus peccato vindicaverit, sed se futurum intercessorem apud Plutogenem, pro ejusmodi discessu, receperit. Tum contenta verborum urbanitate ultro, citroque habita, è cubiculo discessit ad patrem; qui exoratus tandem per Hierotheum, sub eundem fere mensem, & quidem optimo eventu, ut deinde rescivimus, Polycratem libens, volensque dimisit.

§. III.

An invitis parentibus Matrimonium intrare filijs liceat?

ET jam instabant Paschales feriae, atque ad aperienda peccata, sacramque synaxim suscipiendam confluebant in templa frequentes de more fideles; cum Plutogenes Hierotheum convenit, precaturque, ut sacro illorum dierum tempore Aloysiam, filiam à proposito nuptiarum illarum deterreret: Spondit is operam suam, nec multo post puella,